Bormla ta' Qabilna

minn Charles Clews

Kien hemm żmien meta ġurnali bil-Malti ftit kellna. Iżda ġurnali bl-Ingliż bħal *The Daily Malta Chronicle* u *The Malta Herald,* minħabba l-għadd kbir ta' Ingliżi tas-serviżżi kienu popolari: *The Malta Chronicle* tant hu hekk, mat-titlu kienet iżżid: *"And Imperial Services Gazzetta"* jekk ma jienx sejjer żball.

U dawn il-ġurnali kienu jġibu xi ħaġa ukoll ta' interess għall-Maltin u kont issib ukoll xi ħaġa fuq Bormla. Fost dawn insemmu meta darba, nhar ta' Sibt f'Lujlu, 1900, id-*destroyer* Ingliża *"Banshee"* hi u dieħla fil-Port il-Kbir, kienet laqtet dgħajsa li kienet sejra mill-Belt għall-Bormla, li fuqha kellha l-barklor u ibnu u ħdax-il passiġġier; ħames nisa, ħames irġiel u tifel. (*Daily Malta Chronicle,* 20 ta' Lulju, 1900)

It-tifel u raġel mietu u mara Bormliża, Jeneza Pace, ta' 45 sena minn Bormla, tilfet ħajjitha ukoll. Id-D.M.C. ukoll tħabbar li Bormla se tkun en fete lejliet il-festa tal-Kunċizzjoni. Fil-għaxija se jkun hemm illuminazzjoni ġenerali, u wirja kbira ta' logħob tan-nar. Mhux inqas minn sitt baned se jieħdu parti fil-fesa u l-mużika tal-knisja se tkun taħt Mro. Bugeja. (5/12/1900)

Fis-7 ta' Frar, 1906, insibu avviż li s-*St. John Baptist de la Salle College,* ta' 26, Strada Buon Giorno: il-*Brothers* ta' din l-iskola Kristjana f'Bormla, se jibdew kors għaż-żgħażagħ li jixtiequ jkomplu l-istudji tagħhom fil-Matematika, Ingliż, Franċiż, Taljan, Ġermaniż u Għarbi. Tagħlim profond tassew, għal dak iż-żmien!

Fl-istess ġurnal (25/7/1907) li l-*Brothers* tad-*De La Salle College* ħarġu inviti għal Matinée fit-Teatru Cottoner, li se jkun pressedut mill-E.T. Monsinjur Polamenti, Isqof ta' Ruspa.

Il-*Malta Herald (28/2/1906)* tħabbar il-mewt tas-sinjura Francesca Formosa, omm il-Professur Kanonku Giovanni Formosa, fir-residenza tagħha f'Bormla. Fl-istess ġurnal iħabbru (7/3/1906) li l-Fergħa Postali tad-Distrett tal-Kottonera kienet se tiġi trasferità għan-Nru 52, Strada San Paolo, Bormla.

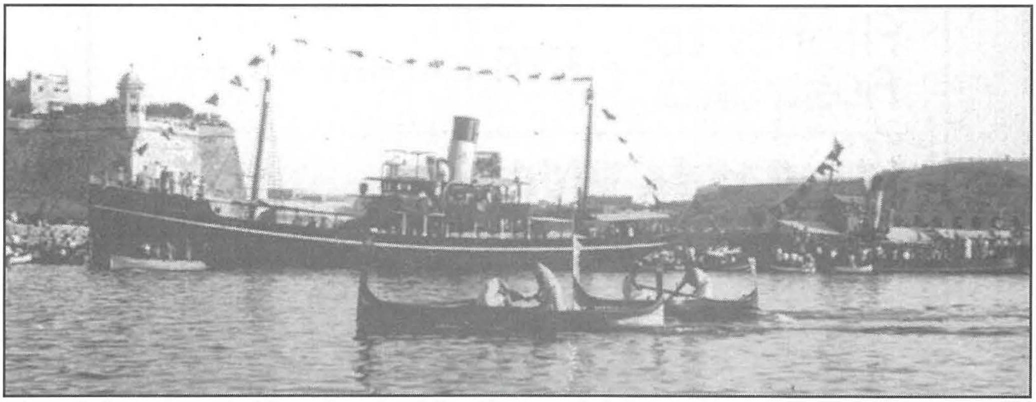

F'Bormla, ir-regatta tat-8 ta' Settembru minn dejjem kienet popolari. Dan ir-ritratt juri lil Pietru Farrugia (it-Tinet) u Karmenu Grech (tal-Posta) jieħdu l-ewwel fit-tiġrija ta' bi tnejn, ħaġa li għamlu 13-il darba.

Id-D.M.C. (13/3/1906) twissi lis-sidien tal-klieb li klieb minghajr kullar u medalja se jibdew jinqabdu mill-pulizija. Il-klieb jittieħdu fid-*Dogs' Shelter* tal-Foss ta' San Ġakbu, Bormla.

It-Tieni Sfida

Il-*Malta Herald* tal-5 ta' Ottubru, 1906, ħarġet b'din ir-ras (*The Second Challenge*) li jghid hekk:

"Aħna, il-qaddiefa ta' Bormla, ninsabu lesti mill-ġdid, li nġerru mal-ħbieb tagħna ta' Marsamxett, bid-dgħajjes tal-pass ta' bl-erbgħa, jew bil-kajjikki, kif jippreferu huma. Rigward il-post, il-premju u kondizzjonijiet oħra, applikaw f'Nru. 35, Strada Porta Burmola, Cospicua."

Id-D.M.C. (5/2.1907) tgħidilna li s-Sinjura Marì Anna Ellul, ferm stmata, mietet f'Bormla, ta' 66 sena. Ħalliet jibkuha lil uliedha Dr. John Ellul, l-ispiżjar Laurence Ellul, is-Sinjuri Paul u Robert u s-Sinjorina Mary, u l-kunjatu, Tenent F. Xerri de Caro, K.O.M.R.

Fil-lista tal-ġurati għax-xahar ta' Lulju, 1907, insibu lil Edgar Busuttil, spiżjar, Dr. Salvatore Diacono, spiżjar Francesco Ellul, u s-Sur Paolo Falzon (D.M.M. 15/6/1907).

Terġa' għal Awwissu 1907, insibu lil Prim Ġurat kien in-Nutar Salvatore Cauchi, minn Bormla, u Ġurati ordinarji is-Sur Enrico Ambrosio, is-Sur Francesco Pullicino u s-Sur Salvatore Sacco. (22/7/1907)

Ta' interess kienet ukoll il-banda San Giorgio ta' Bormla għall-*Malta Herald.* Insibu li f'Lujlu daqqet fil-Kalkara taħt Mro. P. A. Melilli, kif ukoll f'Ottubru f'Marsaxlokk, dejjem fl-1906 iżda meta l-Banda S. Ġorġ daqqet lejlet il-festa ta' l-Immakulata fl-1905, l-istess ġurnal xandar ukoll il-programm, li ndaqq fi *Piazzi Antico Mercato,* f'Bormla li hu interessanti li juri li ma kienux jindaqqu "bċejjeċ ta' l-opri tar-romblu", kif ġieli kien jingħad għal xi baned.

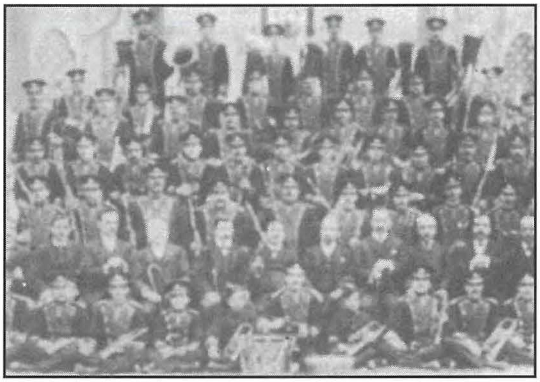

Il-Banda bl-uniformi tax-Xitwa. Ritratt meħud fl-Bidu tas-Seklu Għoxrin.

Marċ	La Poveraline	Sarria
Overture	Zanalta	Auber
Capriccio	Per Euphonium	Risi
Sunto Zaza	Leoncavallo	(rid. Mililli)
Grand Selection	L'Africana	Meyerbeer
Galop	Ricardo di Torino	Becucci
	Inno San Giorgio	

Il-Ġimgħa, 18 ta' Ottubru 1907, d-*Daily Malta Herald* tgħidilha li Kumitat, jikkonsisti mill-Kan. Arċipriet Dr. D Giovanni Cauchi, President, is-Sur G. Mallia Milanes P.A.A., Segretarju, il-Kan. Dr. Antonio Camilleri, D.D., l-Avukat Emanuele Grech L.L.D., u s-Sur Antonio Cassar ġie ffurmat f'Bormla inkonnessjoni mat-twaqqif reċenti ta' fergħa tas-Soċjetà San Vinċenż de Paule.

Ferm aktar lejna naraw minn *The Times of Malta* (12/1/1956) lir-ras KOSPIKWAN

NEW CINEMA. Naraw li r-*Rialto Cinema* l-ġdida se tinfetaħ lejn tmiem Jannar (1956). Insibu li r-Rialto kien inqered bil-bombi Ġermaniżi, li se jitwieled mill-ġdid, b'kapaċità ta' 1,100 pultruna u dam sentejn biex inbena, bl-akbar żviluppi moderni. L-*iscreen Cinemascope*, se jkun twil 45 pied b'makkinarju ġdid li għalissa se jkun fornit b'kurrent mit-Tarzna lokali.

Il-Festa t-Tajba lill-Bormliżi kollha fil-bogħod u fil-qrib.

Inqaddsu dawn il-jiem tal-festa u nuru l-qima tagħna lejn il-Kunċizzjoni billi nattendu l-funzjonijiet reliġjużi, nersqu lejn is-sagrament tal-Qrar u nieħdu sehem fiċ-ċelebrazzjoni tat-Tqarbin

George Zammit & Sons
Est. 1954

Religious Articles Suppliers

146, Old Bakery Str. Valletta
Tel: 2123 2933
Mob: 9985 6842
Email: gzamson@onvol.net

Opening Hours:
Mon - Sat From 09:00 - 13:00

Aġenti Ewlenien ta': Ċera Likwida "Cera Dell' Eremo" (Riċetta komposta li ma toħloqx l-ebda dħaħen bi fjamma pulita) Damaski, Kalċijiet, Rigali, Pjaneti, Faham, Inċens, Stoli, Relikwarji.

Nissuplixxu: Knejjes, Katidrali, Mużewijiet, Każini, Sptarijiet, Ristoranti, Lukandi u Djar Privati.

Nagħtu Garanzija kif għamilna fil-passat fuq kull xogħol bħal ta' Damask Palma ġewwa knejjes u Katidrali tagħna. Nagħtu ukoll stimi għall kull tip ta' xogħol fuq dak kollu li tirrikjedi l-knisja.

TRASPORT PROVDUT MA' MALTA U GHAWDEX